

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/958/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112228778
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7112228778.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právne veci žalobcu: BL X. debt, s.r.o. so sídlom v Y., J. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného spoločnosťou H. - J. s.r.o., so sídlom v Y., J. XX, IČO: XXXXXXXX, proti žalovanej: A. G. nar. XX.X.XXXX, bytom U., J. 1, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom U., H. XX, IČO: XXXXXXXX, zastúpeného G.. O. D., advokátom, H. bašťová 2, U., o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 36Cb/68/2013-80 zo dňa 14.8.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania 16,34 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej právo na náhradu trov konania proti žalobcovi vo výške 58,78 eur, ktorú je žalobca povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. O. D., advokáta, so sídlom H. bašťová 2, U., v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Uvedeným rozsudkom prvostupňový súd rozhodol o peňažnom nároku žalobcu vo výške 248,95 eur s príslušenstvom uplatnenom titulom zaplatenia zmluvnej pokuty, keď konštatoval prvostupňový súd, vychádzajúc z vykonaného dokazovania, že žaloba o zaplatenie sumy 248,95 eur s príslušenstvom ako zmluvnej pokuty je nedôvodná, zmluvná pokuta tak ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosti žalovanej (ako aj každého iného spotrebiteľa) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať žalobcovi plnenie, a preto súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. Okresný súd Prešov pod sp.zn. 17C/23/2010 a 17C/112/2010) a mal za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, čo je podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (s poukazom aj na ust. § 53a O.s.p.) návrhu týkajúceho sa zmluvnej pokuty spolu s príslušenstvom vyhovieť.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil prvostupňový súd ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a keďže žalobca nebol v konaní úspešný, nemá právo na náhradu trov konania, pričom žalovaná ako úspešný účastník si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi vedľajším účastníkom na strane žalovanej a žalobcom súd rovnako odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi priznal plnú náhradu trov potrebných na účelné bránenie práva žalovanej ako spotrebiteľa, a to vo výške 58,78 eur. Trovy vedľajšieho účastníka spočívali v trovách jeho právneho zástupcu, boli vyčíslené a priznané v súlade s ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhl.č. MS SR 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a pozostávajú z odmeny za dva úkony právnej služby po 21,58 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné vyjadrenie k žalobe), teda spolu vo výške 43,16 eur, čo spolu s režijným paušálom k týmto úkonom po 7,81 eur predstavuje sumu 58,78 eur, na úhradu ktorých zaviazal prvostupňový súd neúspešného žalobcu zaplatiť ich k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka konania v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal včas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej zmenil a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. Zároveň žiadal, aby odvolací súd zaviazal vedľajšieho účastníka na strane žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací dôvod zakladal na ust. § 205 ods. 2 písm.f/ O.s.p., teda, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zastával názor, že trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania a ktoré si uplatnil vedľajší účastník, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. Uviedol, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zákonom priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam už tým, že v konaní nemusí preukázať právny záujem na výsledku sporu. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenia napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené. Z hlavnej úlohy a cieľa spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právny zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie.

Žalobca nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Zastáva názor, že vedľajší účastník do konania nepriniesol žiadny prínos vo svojom vyjadrení ako i v mnohých iných konaniach, žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať bez úradnej povinnosti.

Mal za to, že vedľajší účastník ako subjekt zriadený za účelom pomoci odborného zastúpenia spotrebiteľov v súdnom konaní, teda spôsobilý na zastupovanie spotrebiteľov si neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zastúpenie v rozpore so zámerom zákonodarcu. V predmetnom konaní tak vzniká pochybnosť, či cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania.

V závere svojho odvolania citoval ustanovenie § 101 ods. 3 O.s.p. a mal za to, že výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy, ak súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania a v prípade, ak by súd chcel použiť vyššie uvedené ustanovenie

na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, podotkol, že použitie citovaného ustanovenia neprichádza v tomto prípade do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu a vedeniu konania.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Zastával názor, že vstup vedľajšieho účastníka do konania a jeho vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo nanajvýš účelné, pretože žaloba žalobcu bola v celom rozsahu nedôvodná a zdôraznil, že ak by si žalobca uplatňoval pohľadávky v súlade so zákonom, nemal by problém s trovami vedľajšieho účastníka, hoci by bol zastúpený v každom konaní právnym zástupcom. Dôvodom sporu o opodstatnenosť trov konania vedľajšieho účastníka je preto vedomé a masívne si uplatňovanie nezákonného nároku zo strany žalobcu.

Poukazujúc na Nález ÚS ČR sp.zn. IV. ÚS 2513/09 zo dňa 2.2.2010 (N 17/56 SbNU 169) uviedol, že v tomto prípade išlo o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním. Vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo vykonané s náležitou starostlivosťou a relevanciou potom, ako sa oboznámil s obsahom žalobného návrhu a jeho príloh. Vedľajší účastník svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patrí, preto nie je tento úkon ani nadbytočným. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka bolo spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa, pričom úkon nebol ani nadmerný, pretože uplatnená hodnota trov konania je vypočítaná v súlade s vyhl.č. 655/2004 Z.z.

Z vyššie uvedených dôvodov považoval trovy právneho zastúpenia za nanajvýš účelné aj s prihliadnutím na charakter sporového procesu.

Zdôraznil, že vedľajší účastníka je riadnym účastníkom, teda v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR aj Občianskym súdnym poriadkom má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu. A ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov.

Súd pri rozhodovaní o trovách konania musí vziať zreteľ aj na tú skutočnosť (okolnosť uplatneného nároku), že navrhovateľ si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval proti spotrebiteľom neprijateľnú zmluvnú pokutu, ktorá bola viackrát právoplatne súdmi judikovaná a prehlásená za neprijateľnú. Napriek tomu žalobca tento zákaz ignoruje a profituje z uplatňovania si neprijateľných zmluvných podmienok.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť rozsudku v napadnutej časti a to vo vzťahu k trovám konania vedľajšieho účastníka na strane žalovanej, vrátane jeho odôvodnenia a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

Na doplnenie dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti a k odvolaniu žalobcu, odvolací súd uvádza nasledovné:

Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní vychádzal z názoru o neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že toto nemožno považovať za dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že predpokladom potrebným pre vznik nároku na náhradu trov konania je účelnosť vynaložených trov na uplatnenie alebo bránenie práva. V prejednáwanej veci bola žalovaná v plnom rozsahu úspešná, preto jej prináleží náhrada trov konania, pričom tento osud zdieľa aj vedľajší účastník. Je teda nesporné, že vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania, a preto bolo povinnosťou súdu prvého stupňa skúmať, či trovy konania uplatnené vedľajším účastníkom je možné považovať za účelne vynaložené. Pre účelnosť trov platí, že trovy vynaložené účastníkom konania, vrátane vedľajšieho účastníka musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, resp. procesná obrana proti tvrdenému nároku.

V tejto súvislosti aj odvolací súd je toho názoru, že trovy konania vedľajšieho účastníka možno považovať za účelne vynaložené na bránenie práva žalovanej spočívajúce v dvoch úkonoch právnej služby a to - v príprave s prevzatím zastúpenia a písomného podania na súd (vyjadrenia k žalobe). Niet totiž pochybnosti o tom, že uplatnené trovy konania zo strany vedľajšieho účastníka boli vynaložené v súvislosti s úkonmi vykonanými v prospech žalovanej a v súvislosti s právnymi službami, ktorých vykonanie malo vplyv na rozhodnutie súdu.

Rovnako sa odvolací súd nestotožňuje s tvrdením odvolateľa, že vedľajší účastník nemá právo na právne zastúpenie resp., že má konať v konaní sám bez nároku na náhradu trov právneho zastúpenia, nakoľko tento názor žalobcu nemá oporu v procesnom práve.

Účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.). Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24 O.s.p.). Ako zástupcu si účastník vždy môže zvoliť advokáta. Plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O.s.p.).

Z týchto ustanovení možno jednoznačne vyvodiť, že vedľajší účastník, rovnako ako účastník konania má právo na zastúpenie v konaní advokátom. Toto právo mu patrí bez ohľadu na to, či niekto z jeho členov má právnické vzdelanie alebo nie. Právo na právnu pomoc vyplýva aj z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorých právo na náhradu trov odvolacieho konania má úspešný účastník, v danom prípade vedľajší účastník, preto mu súd priznal náhradu trov odvolacieho konania, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia a to za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm.b/ a § 16 ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v sume 8,30 eur + 1x režijný paušál v sume 8,04 eur (za rok 2014), teda spolu 16,34 eur, na náhradu ktorých súd zaviazal neúspešného žalobcu v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.